

NO 07

KATILIM SÜRECİNDE MÜZAKERE FASILLARI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY FOR EU AFFAIRS

KATILIM SÜRECİNDE MÜZAKERE FASILLARI

İçindekiler

KATILIM SÜRECİNDE MÜZAKERE FASILLARI	1
Fasıl 1- Malların Serbest Dolaşımı	1
Fasıl 2- İşçilerin Serbest Dolaşımı	2
Fasıl 3- İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi	3
Fasıl 4- Sermayenin Serbest Dolaşımı	5
Fasıl 5- Kamu Alımları	6
Fasıl 6- Şirketler Hukuku	7
Fasıl 7- Fikri Mülkiyet Hukuku	8
Fasıl 8- Rekabet Politikası	9
Fasıl 9- Mali Hizmetler	10
Fasıl 10- Bilgi Toplumu ve Medya	11
Fasıl 11- Tarım ve Kırsal Kalkınma	12
Fasıl 12- Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı	14
Fasıl 13- Balıkçılık	16

T.C.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

Adres: Mustafa Kemal Mah. 2082.Cad. No: 4

06800 Bilkent / ANKARA

Telefon: 0 (312) 218 13 00 • Faks: 0 (312) 218 14 64

www.ab.gov.tr

Fasıl 14- Taşımacılık Politikası	17
Fasıl 15- Enerji	19
Fasıl 16- Vergilendirme	21
Fasıl 17- Ekonomik ve Parasal Politika	23
Fasıl 18- İstatistik	24
Fasıl 19- Sosyal Politika ve İstihdam	25
Fasıl 20- İşletmeler ve Sanayi Politikası	27
Fasıl 21- Trans-Avrupa Ağları	28
Fasıl 22- Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu	30
Fasıl 23- Yargı ve Temel Haklar	31
Fasıl 24- Adalet, Özgürlük ve Güvenlik	32
Fasıl 25- Bilim ve Araştırma	33
Fasıl 26- Eğitim ve Kültür	34
Fasıl 27- Çevre	34
Fasıl 28- Tüketici ve Sağlığın Korunması	36
Fasıl 29- Gümrük Birliği	37
Fasıl 30- Dış İlişkiler	37

Fasıl 31- Dış, Güvenlik ve Savunma Politikası	38
Fasıl 32- Mali Kontrol	39
Fasıl 33- Mali ve Bütçesel Hükümler	40
Fasıl 34- Kurumlar	42
Fasıl 35- Diğer	42

KATILIM SÜRECİNDE MÜZAKERE FASILLARI

Fasıl 1- Malların Serbest Dolaşımı

Fasıl, üye devletlerin, ticarete engel koymalarını ve sürdürmelerini yasaklayan “malların serbest dolaşımı ilkesi”ne ilişkindir. Malların serbest dolaşımı, AB’nin ekonomik bütünleşme sürecinin başından itibaren aşama aşama güvence altına alınan dört temel serbesti (malların, kişilerin, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımı) arasında ayrıcalıklı bir yere sahiptir. Çünkü AB bütünleşme sürecinin temel hedefi olan “İç Pazar”ın oluşumu malların serbest dolaşımı ile başlamıştır.

Malların serbest dolaşımının tam olarak sağlanabilmesi için gümrük vergisi, eş etkili vergiler ile miktar kısıtlamalarının yanı sıra ticarete teknik engellerin de kaldırılması gereklidir. Bu amaçla, ticarete konu olan ürünlere ilişkin teknik niteliklerin, Birlik genelinde kabul edilecek kurallar ile belirlenmesi önemlidir. Fasıl, temel olarak, bu teknik nitelikleri düzenleyen mevzuat ve uygulamaya dair kuralları içerir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Mal ticaretinin önündeki tarife dışı engellerin kaldırılması
- Çeşitli ürünlerin uygun olmayan ithalat izinlerinin ya da lisans şartlarının kaldırılması
- Makineler, sivil kullanım için patlayıcılar, otomatik olmayan tartı aletleri, asansörler, vücuda yerleştirilebilir aktif tıbbi cihazlar, oyuncaklar, gezi amaçlı tekneler, tıbbi cihazlar, buzdolapları, denizcilik ekipmanları vb. birçok ürün için üretimde ve piyasaya

sunma esnasında uyulması zorunlu olan kurallar ve standartlar

- Beşeri tıbbi ürünlerde düzenleyici veri koruma ile ilgili konuların düzenlenmesi
- Tıbbi ürünlerin depolanması ve toptan dağıtımına ilişkin kurallar

Fasıl 2- İşçilerin Serbest Dolaşımı

Avrupa bütünleşmesinin önemli kilometre taşlarından biri olan “işçilerin serbest dolaşımı”, üye devlet vatandaşlarının diğer üye devletlere herhangi bir sınırlama ve yasaklama ile karşılaşmaksızın serbestçe girmesi, dolaşması, ikamet etmesi, işe başvurması veya mesleğini icra edebilmesi anlamına gelmektedir. Kişilerin dolaşım özgürlüğü, AB vatandaşlarının sosyal haklardan, gittikleri üye devletin vatandaşları ile eşit şartlarda yararlanmalarını da içermektedir.

Buna göre, serbest dolaşım hakkının üç temel unsuru bulunmaktadır:

- İstihdam İmkani: Avrupa Birliği vatandaşlarının herhangi bir başka üye devlette iş arama ve istihdam edilme haklarının olması
- İkamet Hakkı: İşçilerin ev sahibi ülkede ikamet etme ve ailesini bu ülkeye getirme hakkının bulunması
- Eşit Muamele: Vatandaşlığa dayalı ayrımcılığın yasaklanması

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Başka bir üye devlete giden emekli veya serbest meslek sahibi kişilerin emeklilik haklarının korunması
- Geçici bir süre için başka bir üye devlette bulunan AB vatandaşlarına sağlık güvencesi sağlanması

Fasıl 3- İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi

Hizmet sunumu serbestisi, “İç Pazar”ın dört temel serbestisinden biridir ve AB uyruklu gerçek ve tüzel kişilerin iş kurma hakları ve sınır ötesi hizmet sağlama özgürlüklerini güvence altına alır.

AB, “hizmetleri” bir ücret karşılığı yapılan ve malların, sermayenin ve kişilerin serbest dolaşımı ile ilgili düzenlemelerin dışında kalan faaliyetler olarak tanımlar. Bu nedenle “hizmetler” özellikle sınai ve ticari nitelikteki faaliyetler ile el sanatları ve serbest meslek faaliyetlerini kapsar.

İş kurma hakkı ise, kişilere ve şirketlere, hizmet verdikleri ülkenin mevzuatına tabi olmak koşuluyla, Birliğin herhangi bir yerinde iş kurma, şube, bayi açma hakkının verilmesine ilişkindir. Ancak hem hizmet sunumu serbestisi hem de iş kurma hakkı, kamu otoritesinin kullanılması, kamu düzeni, güvenliği ve sağlığı gibi AB tarafından belirlenmiş belli istisnalar çerçevesinde kullanılır.

İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi fasılının içeriği bakımından en önemli konu mesleki nitelikler ve bunların üye devletler arasında karşılıklı tanınmasıdır.

Avrupa Birliği düzenlemeleri, meslek gruplarını ikiye ayırmakta ve bu iki gruba iki ayrı sistem uygulamaktadır.

İlk grup meslekler asgari eğitim şartları, müfredatı, ders süreleri gibi hususların açıkça düzenlendiği ve tüm Birlik'te yeknesak uygulamanın zorunlu olduğu mesleklerdir. Bu meslekler; doktorluk, hemşirelik, diş hekimliği, veterinerlik, ebelik, eczacılık ve mimarlık meslekleridir. Tüm üye devletlerde bu meslekler için gerekli eğitimi veren kurumlar, eğitimlerini ilgili Birlik düzenlemelerinde belirtilen asgari şartlara göre vermek zorunda oldukları için, bu mesleklerde mesleki niteliğin "otomatik tanınması" sistemi uygulanmaktadır.

İkinci grup meslekler, Avrupa Birliği'nde mesleğin icrası için gerekli olan asgari eğitim şartlarına dair herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı tüm meslek gruplarıdır. Üye devletler bu mesleklere dair kendi iç düzenlemelerini yapıp yapmamakta ve eğer yapacaksa o mesleğin icrası için asgari şartların belirlenmesi hususunda serbest bırakılmıştır.

Bu fasıl, ayrıca, posta hizmetleri sektörünü de düzenlemekte ve sektörün kademeli olarak rekabete açılmasını öngörmektedir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Avukatların herhangi bir üye devlette mesleklerini icra edebilme koşulları
- Toksik maddeler konusunda hizmet verenlerin uyması gereken kurallar
- Posta hizmetlerinin kalitesinin artırılması

Fasıl 4- Sermayenin Serbest Dolaşımı

İç Pazar'ın temelini oluşturan dört serbestiden biri olan sermayenin serbest dolaşımı, bazı istisnalar taşımakla beraber, AB üyesi devletlerin, kendileri arasında ve üye devletlerin üçüncü devletlere uyguladığı sermaye hareketleri üzerindeki kısıtlamaların kaldırılmasını öngörmektedir. Sermayenin Serbest Dolaşımı faslı Avrupa çapında daha açık, bütünleşmiş, rekabetçi ve etkin bir finansal pazar ve finansal hizmet yapısının tesis edilmesini amaçlar.

Fasıl kapsamındaki AB müktesebatı 3 başlık altında özetlenmektedir:

- Sermaye Hareketleri ve Ödemeler
- Ödeme Sistemleri
- Kara Para Aklanmasının Önlenmesi

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Sınır ötesi para ve kredi transferlerindeki kısıtlamalara ilişkin kurallar
- Finansal sistemin kara para aklama ve terörün finansmanı için kullanılmaması için alınan önlemler
- Başka bir üye devlete giden kişilerin o ülkede gayrimenkul edinebilmesine ya da yatırım yapabilmesine ilişkin kurallar
- Doğrudan yabancı yatırımlar
- Gayrimenkul yatırımları
- Sermaye hareketleri ve ödemeler alanındaki düzenlemeler
- Kara paranın aklanmasının önlenmesi
- Yabancıların gayrimenkul edinimi
- Taşınmaz mal edinimi
- Mali kurumlardaki cari hesaplarla mevduat hesaplarına ilişkin işlemler
- Avrupa Birliği'nde oturan birinin taraf olduğu ticari işlemlere ya da hizmet edinimine ilişkin krediler

- Teminat mektupları, diğer garantiler ve rehin hakları
- Sigorta sözleşmelerinin ifasına ilişkin transferler
- Finansal varlıkların fiziki olarak ithali ve ihracı

Fasıl 5- Kamu Alımları

Bu fasıl altında, ihale usullerinde ve uygulamalarında, üye devlet vatandaşları arasında ayrımcılığın kaldırılması, kısıtlamaların yasaklanması ve rekabet koşulları bakımından farklılıkların giderilmesine ilişkin ayrıntılı AB kuralları yer almaktadır. Bu bağlamda, mal, hizmet alımı ihalelerinden, yapım işleri ve danışmanlık hizmeti alımı ihalelerine kadar tüm ihalelere ilişkin kural ve prosedürler belirlenmiştir. Şeffaflık, eşit muamele ve serbest rekabetin sağlanması ile ayrımcılık yapılmaması ilkeleri tüm ihalelerde esastır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- İşletmelerin ihale süreçlerine ilişkin sektörel düzenlemeler
- Kamu alımlarında sosyal ve çevresel etkilerin göz önüne alınmasına ilişkin kurallar
- Kamu alımlarında hizmet alıcısının ihale çağrısını elektronik ortam üzerinden yapabilmesini sağlayan tedbirler

Fasıl 6- Şirketler Hukuku

Şirketler Hukuku mevzuatı, şirketler ile muhasebe ve denetime ilişkin mevzuat olmak üzere iki ana unsurdan oluşmaktadır. Şirket düzenlemelerine ilişkin kurallar, şirketlerin tescili, birleşmesi, bölünmesi, şubeleri, ortakları ve alacaklarına ilişkin genel ilkeleri düzenlemektedir. Muhasebe ve denetim alanındaki kurallar ise, anonim ve

limitet şirketlerin bilanço esaslarını, finansal raporlama ilkelerini, denetim ve muhasebe esaslarını düzenler.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Bir üye devletteki şirketin başka bir üye devletteki şirketle birleşmesi veya şirketi devralmasına ilişkin şartlar
- Halka açık şirketlerin yasal denetimine ilişkin kurallar
- Üye devletlerde muhasebe ve mali raporlamaya ilişkin ortak kurallar

Fasıl 7- Fikri Mülkiyet Hukuku

Fikri Mülkiyet Hukuku mevzuatı, telif hakları ve sınai mülkiyet haklarına ilişkin mevzuat olmak üzere iki ana unsurdan oluşmaktadır.

Telif hakları her türlü fikir ve sanat ürünlerini yaratan eser sahiplerinin haklarını korumayı amaçlayan düzenlemeler ile komşu hak sahibi icracı sanatçıların, radyo ve televizyon kuruluşlarının ve filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren yapımcıların haklarını (bağlantılı haklar) korumak amacıyla gerçekleştirilen düzenlemeleri içerir.

Sınai mülkiyet hakları ise, ticari marka, patent, tasarım, faydalı model, entegre devre topografyaları ve ek koruma sertifikaları gibi oldukça geniş bir alanı kapsamaktadır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Herhangi bir eser sahibinin, eseri üzerindeki telif haklarının, kişinin ölümünden 70 yıl sonrasına kadar korunuyor olması
- Endüstriyel ürünlerin tasarım haklarının korunması ve tasarım belgesi alınmasına ilişkin düzenlemeler
- Bitkiler, hayvanlar ve mikroorganizmalarla ilgili olan biyolojik buluşların patentlenebilir olması

Fasıl 8- Rekabet Politikası

AB Rekabet Politikası ve bunu oluşturan müktesebatın temel amacı, üye devletlerde faaliyet gösteren ekonomik aktörlerin eşit koşullarda rekabet edebileceği bir iç pazarın oluşumunu sağlamaktır.

AB, rekabet politikası yoluyla piyasa ekonomisinin tüm mekanizmalarıyla sağlıklı işleyebilmesini temin etmek üzere rekabetin hukuka aykırı şekilde sınırlandırılmasını engelleyici kurallar getirmiştir. Bu kurallar, temel olarak İç Pazar'da rekabetin bozulmamasını sağlayan bir sistem oluşturmaktadır.

AB Rekabet Politikası 2 ana başlık altında kurallar getirmektedir:

1. Teşebbüslere Yönelik Rekabet Kuralları (Anti-Tröst)

Üye devletler arasında ticarete zarar verebilecek, İç Pazar içerisinde rekabeti kısıtlayıcı, engelleyici veya bozucu teşebbüsler arası anlaşmalar, teşebbüs birlikleri kararları ve teşebbüsler arası uyumlu eylemler yasaklanmıştır. Rekabet kuralları gereği, hâkim durumda bulunmak değil hâkim durumun kötüye kullanılması yasaktır.

2. Üye Devletlere Yönelik Rekabet Kuralları

İç Pazar'da sadece teşebbüslerden kaynaklanan rekabeti bozucu faaliyetler yasaklanmamış, üye devletlerin bizzat karar ve eylemleri ile de rekabeti bozmalarının önüne geçilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda; "Devlet Yardımları" ve "Kamu Teşebbüsleri ile Kendilerine Özel veya İhisarî Haklar Tanınmış Teşebbüsler"e ilişkin düzenlemeler ve kurallar belirlenmiştir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Gemi yapım sektörü gibi bazı alanlarda devlet yardımı verilebilmesine ilişkin düzenlemeler
- Kamu arazilerinin satış veya bağışlanmasına ilişkin kurallar
- İşletmelerin çeşitli teşvikler kapsamında vergiden muaf tutulmasını düzenleyen kurallar
- Kişilerin tek bir uçuş bileti ile gidecekleri noktaya farklı havayolları firmalarını seçerek ulaşabilmesi (yani aktarmalı uçuşlarda, iki uçuşu tek bilet ile iki farklı havayolundan satın alabilme imkanı)

Fasıl 9- Mali Hizmetler

Bu alandaki müktesebat, bankacılık, sigortacılık, yatırım hizmetleri, menkul kıymet piyasalarını kapsayan mali sektörde, İç Pazar'ın işlemesi için gerekli olan uyumlaştırılmış kuralları içermektedir.

Benimsenen “tek pasaport” prensibi çerçevesinde, bir üye devletten (menşe ülke / home country) faaliyet gösterme lisansı alan finansal hizmet sağlayıcısı kuruluş (örneğin bir banka, menkul kıymet aracı ya da sigorta şirketi) bir başka üye devlette (ev sahibi ülke / host country) tekrar lisans almak zorunda olmadan faaliyetlerini yürütebilir. Bu faaliyet iş kurma hakkı kapsamında şube açmak veya hizmet sunumu serbestisi kapsamında sınır ötesi finansal hizmet satışı olabilir. Bu prensibin hayata geçirilebilmesi için, AB mevzuatı tüm üye devletlerde finansal hizmet sağlayıcılarının kuruluş şartları, mali yapıları ve denetimlerine ilişkin bağlayıcı minimum standartlar getirmiştir. Ayrıca bu kuruluşların faaliyet gösterdiği piyasaların hukuki çerçevesi de mevzuat tarafından çizilmiştir.

Mali kurumlar, AB ülkelerinde şubeler açmak veya sınır

ötesinde de hizmet vermek suretiyle, “ev sahibi ülke kontrolü” ilkesine uygun olarak işlem yapabilmektedirler.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Başka bir üye devlete turist olarak giden kişinin kaza veya başka kötü bir durumla karşılaşması halinde sigortasının işlemesi ve kişinin zararının karşılanması
- Tek Avrupa Pasaportu prensibi çerçevesince, bir üye devletten, faaliyet gösterebilme lisansı alan finansal kuruluşların, başka bir üye devlette aynı lisansı tekrar almasına gerek olmadan şube açabilmesi
- Üye devlette motorlu araç kullanımında sosyal sorumluluğa ilişkin sigortaları düzenleyen kurallar

Fasıl 10- Bilgi Toplumu ve Medya

Fasıl “Bilgi Toplumu” ve “Medya” olarak iki ana bileşenden oluşmaktadır.

Bilgi Toplumu alanındaki müktesebatın amacı;

- Elektronik haberleşme hizmet ve şebekelerinde serbestleşmenin sağlanması,
- Tek pazarın etkili bir şekilde işlemesinin önündeki engellerin ortadan kaldırılması,

- Evrensel anlamda mevcut olacak modern hizmetlerin oluşturulmasıdır.

Medya alanındaki müktesebatın amacı ise görsel-ışitsel medya hizmetlerinin AB içinde serbest dolaşımının sağlanmasıdır.

Küçüklerin ve insan saygınlığının korunması konuları Medya alanının diğer yan bileşenlerini oluşturmaktadır. Çocuk ve gençlerin internetin zararlı etkilerinden korunmasını amaçlayan “Güvenli İnternet” programları da Medya alanını tamamlayan bir unsurdur.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- AB vatandaşlarının, hangi üye devlette olurlarsa olsunlar aynı numarayı (112) kullanarak acil servise ulaşabilmesi
- AB vatandaşlarının farklı servis sağlayıcıları arasında numara taşıyabilme özgürlüğü
- Özellikle çocuklar için internet ve online teknolojilerin kullanımının güvenilirliğinin sağlanması
- Televizyon üzerinden alışveriş, reklam verme ve sponsorluğa ilişkin düzenlemeler
- Bir üye devletin sınır ötesi yayın yapabileme özgürlüğü
- Elektronik imza kullanımı

Fasıl 11- Tarım ve Kırsal Kalkınma

Bu fasıl kapsamında, esas itibarıyla değişik ürünler için geliştirilen ve çiftçiler ile sektörde yer alan (ürün işleyicileri gibi) aktörlere verilen destekler, bazı ürünlere yönelik üretimle ilgili kota düzenlemeleri, bu ürünlerin ithalatına yönelik kısıtlamalar, ek tarifeler gibi hususlar

ile bunların uygulanmasına yönelik kontrol sistemleri yer almaktadır.

Ayrıca tarımla uğraşan ve gelir düzeyi nispeten düşük olan kırsal kesimin ihtiyaçlarını karşılamaya ve gelir kaynaklarının çeşitlendirilmesine yönelik tedbirler ele alınmaktadır. Bu tedbirlerin belirlendiği AB Kırsal Kalkınma Politikası'nın uygulanabilmesi için zemin teşkil eden planlama, programlama, izleme ve değerlendirme, mali yönetim ve kontrol bu fasıl altında ele alınır. AB Kırsal Kalkınma Politikası amaçlarına ulaşmak için kurulması gereken sistemler ve idari araçlar da bu başlık altında ele alınan diğer temel hususlardır.

Tarım ve Kırsal Kalkınma faslında mevzuat esas itibarıyla üyelikle birlikte doğrudan doğruya uygulanabilen tüzükleri içerdiği için katılım öncesinde atılması gereken en önemli adım, sağlanan yardımların etkin bir şekilde kullanılması için gerekli idari ve hukuki düzenlemelerin yapılması, gerekli sistemlerin kurulmasıdır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Çiftçilere verilen destekler ve kırsal kalkınma destekleri
- Süt ve süt ürünleri üreten çiftçilere ve şeker üretimine uygulanan kotalar
- İpekböceği yetiştirenlere verilen teşvikler
- Bal üretim için gerekli koşullar ve balın içindeki şeker oranına göre sınıflandırılması
- Çevre üzerindeki negatif etkileri minimize etmek ve doğal kaynakları korumak için organik tarımın teşvik edilmesi
- Tarım ürünleri ve gıda maddelerinin coğrafi işaretlerinin ve tarifelerin korunması (Rokfor ya da Feta Peyniri gibi)

Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı Fasılının Müzakerelere Açılışı, 30 Haziran 2010

Fasıl 12- Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı

Avrupa Birliği Ortak Tarım Politikası'nın (OTP) malların serbest dolaşımına ilişkin kısmı ile ilgili esasları ortaya koymaktadır. Fasıl kapsamında yer alan mevzuatın temel amacı, çiftlikten sofraya kadarki tüm süreçlerde gıda güvenliğinin teminini öngördüğünden, birbiri ile ilişkili çok sayıda mevzuattan oluşmaktadır.

Mevzuatının önemli bir bölümünü oluşturan veterinerlik, esas itibarıyla canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerin Birlik içi ticareti, hastalık kontrol ve eradikasyonu, AB dışındaki ülkelere gelecek ürünlere ilişkin teknik ve idari düzenlemeler ile hayvansal kökenli ürünlerin üretiminin kontrolüne ilişkin düzenlemeleri içermektedir. Alt-başlık altında aynı zamanda, hayvan hastalıklarının bildirim, hayvanların kimliklendirilmesi ve hareketlerinin takibine ilişkin gerekli idari yapılara ve mekanizmalara ilişkin kapsamlı düzenlemeler bulunmaktadır.

Bitki Sağlığı alt başlığı altında ise bitki ve bitkisel kökenli ürünlere zarar veren organizmaların kontrolü, iç ve dış karantina tedbirleri, zirai mücadele ilaçları, bitkisel kökenli ürünlere zirai mücadele ilaçları kalıntıları, tohum ve fide kalitesi ve bu ürünlerin pazarlanmasına ilişkin kurallar yer almaktadır.

Gıda Güvenliği, tüketicinin korunması, bilgilendirilmesine yönelik hijyen ve sunum kuralları, gıda güvenliğinin teminine yönelik mekanizmalar ve teknik kriterler ile denetimlere yönelik düzenlemeleri içermektedir.

Bu fasıldaki mevzuatın yapısı gereği, katılım öncesinde mevzuat uyumunda önemli ilerlemeler kaydedilmesi gerekmektedir. AB mevzuatı uyarınca, özellikle diğer ülkelerden gelen ürünlerde benzer üretim, standart ve hijyen kuralları arandığından, ülkemizden AB'ye yapılacak tarım ürünleri ihracatında sorunla karşılaşılması açısından mevzuat uyumu ve etkin uygulama önem taşımaktadır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Büyük ve küçükbaş hayvanların doğumlarını takip eden 7 gün içinde bir küpe ile küpelenmesi, çiftlik kodu ve çiftçinin kişisel bilgilerinin bir veri tabanına kaydedilmesi
- Tüketicilerin marketten aldığı etin hangi hayvandan elde edildiği, hayvanın annesinin kim olduğu, hayvanın kimler tarafından alınıp satıldığı, kaç doğum yaptığı, nerelere seyahat ettiği, uygulanan ilaçlar, aşılardan gibi her türlü bilgi ve veriye istediği takdirde ulaşabilmesi
- Tüm tarım-gıda işletmelerinin taşıması gereken hijyen standartlarının belirlenmesi
- Çiftlikte yetiştirilirken, nakil esnasında ve kesim anında hayvanların refahı ve korunması
- Ahırlar, nakil araçları ve kesimhanelerin belli kurallara göre tasarlanıp, inşa edilmesi
- Başlıca hayvan hastalıklarının ortadan kaldırılması
- İnsan tüketimine yönelik olmayan hayvansal yan ürünlerin bertaraf edilmesine yönelik işlemler
- Hayvanlardan insanlara geçebilen hastalıkların kontrol altına alınmasına ilişkin programların uygulanması

- Tüketici odaklı gıda güvenliği sisteminin geliştirilmesine yönelik düzenlemeler

Fasıl 13- Balıkçılık

Balıkçılık alanındaki müktesebat, üyelik halinde doğrudan uygulanabilir olan tüzüklerden oluşmaktadır. Bununla birlikte, söz konusu müktesebat, idarenin ve bu alanda faaliyet gösterenlerin, Ortak Balıkçılık Politikası'na (pazar politikası, kaynak ve filo yönetimi, denetim ve kontrol, yapısal eylemler ve devlet yardımları

alanlarında) katılımına yönelik hazırlıklar bakımından tedbirler alınmasını gerekli kılmaktadır.

Balıkçılığa ilişkin AB mevzuatı temelde, balıkçılık sanayinin geleceğini garanti altına alacak ve balık stoklarını koruyacak şekilde düzenlenmiştir. Yasal önlemlerin ihmal edilmesi ile aşırı avlanma, ticari stoklara zarar verebilmekte ve sonuçta tüm sektörün tahrip olmasına yol açabilmektedir. Bu nedenle, etkili bir balıkçılık yönetimi için mevzuatın uygulanması hayati rol oynamaktadır. AB üyesi ülkeler, kendi nüfuzları altındaki topraklarda, karasularında ve AB üye devletlerinin nüfuzundaki sularda Ortak Balıkçılık Politikası önlemlerinin eksiksiz olarak uygulanmasından sorumludur.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Balıkçı teknelerinin özelliklerinin belirlenmesi
- Akdeniz'deki balık kaynaklarının korunması
- Göç eden balık türlerinin stoklarının kontrol edilmesi
- Su ürünlerinin piyasaya sunulmasına ilişkin kurallar
- Avlanma dönem ve koşullarına ilişkin düzenlemeler
- Atlantik Ton Balığının korunması

Fasıl 14- Taşımacılık Politikası

Taşımacılık Politikası Faslı, karayolu, demiryolu, havayolu ve denizyolu taşımacılığı alt sektörlerine ilişkin doğrudan uygulanan Tüzükler ve Üye Devletlerce iç mevzuata aktarılan Direktiflerden oluşmaktadır. Tüzük ve Direktiflerin yanı sıra fasıl çerçevesinde hazırlanan beyaz kitaplar ile sektörün uzun vadeli hedefleri belirlenmektedir.

Fasılın temel amacı Avrupa çapında temiz, emniyetli ve etkin taşımacılık hizmetleri sunarak iç pazarın desteklenmesi ve AB vatandaşlarının serbestçe

seyahat edebilmelerinin sağlanmasıdır. Bu çerçevede farklı taşımacılık türleri arasında denge oluşturulması, birbirleriyle bağlantılarının sağlanması, darboğazların aşılması faslın öncelikleri olarak belirlenmiştir.

Taşımacılık politikasının merkezinde kullanıcı olduğundan ve sektörün sürdürülebilirliği ihtiyacından hareketle, çeşitli alt sektörler için getirilen yeni düzenlemeler ile yol güvenliği, kullanıcı hakları, sektörün sosyal boyutu ve çalışma koşulları, çevreye olumsuz etkilerin azaltılması konusunda mevzuat geliştirilerek güçlendirilmiş ve bu çerçevede ortak, yeknesak ve zorunlu uygulamalar benimsenmiştir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Taşımacılık sektöründe rekabet ve piyasaya giriş kuralları
- Sektörde çalışanların asgari eğitim ve işe kabul şartları
- Birlik içinde mal ve yolcu taşıyan sürücülerin araç kullanma ve dinlenme sürelerinin belirlenmesi ve yol

emniyetinin sağlanması

- Otobüslerin ve ağır yük taşıyan araçların hızlarının sınırlandırılması
- Yolcu haklarına ilişkin düzenlemeler
- Denizlerin emniyeti ve gemilerden kaynaklanan kirliliğin önlenmesi
- Petrol kazalarının önlenmesi ve tazmini
- Demiryolu altyapı hizmetleri ve işletim fonksiyonlarının birbirinden ayrılması ve demiryolu tahsisine yönelik kurallar
- Havaalanları yer hizmetleri
- Kara, hava, deniz ve demiryolu taşımacılığında internet üzerinden rezervasyon yaptırma
- Hava yoluyla taşınan engelli ve hareket kabiliyeti kısıtlı kişilerin haklarına ilişkin düzenlemeler
- Sürücülerin eğitimine yönelik programlar
- Tünellerin emniyeti ve yolların ücretlendirilmesi ile ilgili konular

Fasıl 15- Enerji

AB enerji politikaları, piyasaların bütünleşmesi, sürdürülebilir kalkınma, tüketicinin korunması, ekonomik ve sosyal uyum gibi ilkelere dayanan genel ekonomi politikasının bir parçasını oluşturmaktadır. Enerji politikalarının temel amaçları;

- Birliğin rekabet edebilirliğine katkı sağlamak,
- Enerji arz güvenliğini temin etmek,
- Sürdürülebilir kalkınma temelinde çevrenin korunmasına katkıda bulunmak,

şeklinde sıralanabilir. Bu temel amaçlar arasında bir denge oluşturulması ve tüketicilere daha ucuz, kesintisiz ve kaliteli enerji tedarik edilmesi esastır.

AB, sürdürülebilir, rekabet edebilir ve güvenli enerji temin etmek için açık, rekabetçi ve bütünleşmiş bir enerji piyasası oluşturmayı hedeflemektedir. Bu amaç doğrultusunda hem üye devletlerin enerji piyasalarının serbestleştirilmesi hem de bu piyasaların tek bir pazar olarak işlemesi önem taşımaktadır.

Enerjinin verimli kullanımı da AB'nin enerji alanındaki öncelikli konularından biridir. Enerji verimliliği sera gazı salınımlarını azaltmanın en ucuz yolu olmasının yanı sıra sürdürülebilirliğe ve arz güvenliğine de katkı sağlamaktadır.

AB yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını teşvik etmektedir.

Nükleer enerji alanında, mevcut nükleer santrallerin yüksek bir güvenlik seviyesinde işletilebilmesi için gerekli kurallar, radyoaktif atıkların depolanmasına ve radyoaktif malzemenin taşınmasına ilişkin hususlar, ömrünü tamamlamış santrallerin sökümü, çalışanların radyasyondan korunması gibi konular ön plana çıkmaktadır.

Birliğin kömür alanındaki mevzuatı ise daha çok devlet yardımları ile ilgilidir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Evde kullanılan elektrikli eşyaların enerji tüketimini gösteren etiketler
- Binaların yapım, satım ve kiralanmaları sırasında binaya ait enerji performans sertifikasının üye devlet yetkili makamları tarafından sağlanması
- Doğal gaz ve elektrik iç piyasası ile elektriğin sınır ötesi ticaretine ilişkin düzenlemeler
- Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin düzenlemeler
- Enerji yönetimine ilişkin düzenlemeler
- Enerji tüketen ürünlerin eko-tasarım gerekleri
- Biyoyakıtların kullanımına ve yaygınlaştırılmasına ilişkin düzenlemeler
- Nükleer güvenlik ve radyasyondan korunma ile ilgili düzenlemeler

Fasıl 16- Vergilendirme

Vergilendirmeye ilişkin müktesebat kapsamında, dolaysız vergilerin yakınlaştırılması (gelir ve kurumlar vergisi), dolaylı vergilerin uyumlaştırılması (katma değer vergisi, özel tüketim vergisi), gümrük ve eş etkili vergilerin kaldırılması, ortak gümrük tarifesinin uygulanması, çifte vergilendirme ve vergi kaçakçılığının önlenmesi ile vergisel konularda idari yardımlaşma konuları bulunmaktadır.

Dolaylı vergilerden Katma Değer Vergisi'ne (KDV) ilişkin AB nezdinde yapılan düzenlemelerle vergi piramitleşmesine neden olmayan genel bir tüketim vergisi getirilmiştir. Diğer bir dolaylı vergi olan Özel Tüketim Vergisi'nin (ÖTV) konusunu enerji ürünleri, alkollü içecekler ve tütün ürünleri oluşturmaktadır.

Dolaysız vergilerden Kurumlar Vergisi'ne ilişkin müktesebat kapsamında kazanç ve sermaye üzerinden alınan vergiler düzenlenmiştir. Gelir Vergisi alanında ise gerçek kişilerin tasarrufları karşılığı elde ettikleri faiz gelirlerinin ve emekli maaşlarının vergilendirilmesi ile kâr payı üzerinden alınan vergilere ilişkin kurallar ilgili müktesebatta yer almaktadır.

İdari işbirliği ve karşılıklı yardımlaşma alanında vergiden kaçınma ve vergi kaçakçılığı ile mücadele amacıyla ülkelerin vergi ve gümrük idareleri arasında bilgi değişimine imkan veren düzenlemeler yer almaktadır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Çifte vergilendirmenin önlenmesi için kişinin sadece bulunduğu ülkede elde ettiği kazancından gelir vergisi alınması
- Alkollü ürünler, ithal tütün ve ithal sigaralara ilişkin vergilerin düzenlenmesi
- KOBİ'lerin ödeyeceği vergilere ilişkin kurallar
- Vergi muafiyeti
- Vergi gelirlerinin toplanmasının iyileştirilmesi ve kayıt dışı ekonominin azaltılması

Fasıl 17- Ekonomik ve Parasal Politika

Ekonomik ve Parasal Politika fasılının dayandığı müktesebat temel olarak; üye devletlerin merkez bankalarının bağımsızlığı, kamu sektörünün merkez bankaları tarafından finansmanının yasaklanması ve kamu kesiminin finansal kurumlara imtiyazlı erişiminin önlenmesi konularına ilişkindir.

Ekonomik ve parasal politika çerçevesinde, üye devletlerin ekonomi politikalarında eşgüdüm sağlamaları ve İstikrar ve Büyüme Pakti'nin mali gözetim koşullarına tabi olmaları beklenmektedir. Yeni üye olacak devletlerin, Anlaşmalarda geçen kriterlere uyum sağlamak suretiyle Birliğe katılım ertesinde Avro'yu para birimleri olarak kabul etmeleri beklenmektedir.

Birliğin bu alanda dayandığı müktesebatın yapısına ek olarak serbest rekabete dayanan açık piyasa ekonomisi prensibi, tek para politikası ve fiyat istikrarını muhafaza hedefleri ile uyum fasılın temelini oluşturmaktadır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Avrupa Merkez Bankası ve üye devlet merkez bankalarının bağımsızlığı
- Tek para politikası ve fiyat istikrarını korumaya yönelik önlemler
- Kamu finansmanına dair düzenlemeler
- İstikrar ve Büyüme Pakti
- Banknot ve madeni paralara ilişkin düzenlemeler
- Üye devletlerin yaşadığı ekonomik sıkıntılar konusunda AB'nin sağlayacağı mali yardımlara ilişkin düzenlemeler

Fasıl 18- İstatistik

İstatistik alanındaki AB müktesebatı, gerek üye devletlerin politika uygulamalarında sağlıklı kararlar verebilmelerini, gerekse Birliğin ortak politikalarının uygulaması ve geliştirilmesi için gerekli verilerin doğru, güvenilir ve zamanında toplanabilmesini teminen Birliğin istatistik ofisi Eurostat tarafından belirlenen norm ve standartlar bütünüdür.

Bu çerçevede müktesebat tarafsızlık, güvenilirlik, şeffaflık, kişisel bilgilerin gizliliği ve resmi istatistiklerin dağıtılması ile ilgili temel ilkelere uyumu gerektirmektedir.

Müktesebat, ayrıca, makro-ekonomik istatistikler, fiyat istatistikleri, iş istatistikleri, ulaştırma istatistikleri, dış ticaret istatistikleri, demografik ve sosyal istatistikler, tarım istatistikleri, çevre istatistikleri, bilim ve teknoloji istatistikleri ile bölgesel istatistikler gibi çeşitli alanlarda veri toplama usullerini, bu verilerin sınıflandırılmasını ve metodolojisini içermektedir.

İstatistik faslı kapsamında istatistiksel altyapı, sınıflandırmalar ve kayıtlar ile sektör istatistikleri (resmi istatistiklerin konusu olan sektörler) bölümleri vardır. Bu kapsamda, Eurostat'ın belirlediği standartlarda verilerin

toplanması ve sınıflandırılması üye devletlerin görevi iken, kendisine aktarılan bu bilgileri kontrol edip işleyerek kullanıcıların hizmetine sunmak Eurostat'ın görevidir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Bilimsel amaçlar için, istatistik alanındaki gizli bilgilere erişimine izin verilen birimlerin ve kurumların listesi
- Ortak Gümrük Tarife Şeması
- Tarım, balıkçılık, ticaret, taşımacılık, sermaye hareketleri, enerji, kamu sağlığı, eğitim, iş gücü, bilgi toplumu, turizm gibi başlıklar altındaki çeşitli istatistikler
- ESA 95'e uygun anahtar ulusal hesap göstergeleri

Fasıl 19- Sosyal Politika ve İstihdam

Sosyal politika ve istihdam konusu, Avrupa Birliği'ne üye devletlerde istihdamın sağlanması, yaşama ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi, uygun seviyelerde sosyal koruma sistemlerinin oluşturulması, sosyal ortaklarla diyalog tesis edilmesi, sürdürülebilir bir istihdam yapısı için insan kaynaklarının geliştirilmesi, sosyal dışlanma ve yoksullukla mücadele edilmesi ve kadın ve erkekler için eşit fırsatlar sağlanması hedeflerini içerir.

Bu çerçevede, fasılın alt konuları arasında, iş hukuku, iş sağlığı ve güvenliği, kadın ve erkek arasında eşit muamele, ayrımcılıkla mücadele, sosyal diyalog, istihdam, sosyal içerme ve sosyal koruma yer almaktadır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Sendikal haklara ilişkin düzenlemeler
- Çalışma ve dinlenme süreleri
- Belirli süreli ve kısmi süreli çalışmaya ilişkin düzenlemeler

- Toplu işten çıkarmalarda ya da işletmenin devri ve işverenin ödeme aczi durumlarında çalışanların korunması
- İş ekipmanlarının güvenliği, kişisel koruyucu donanımların kullanılması
- Sağlık ve güvenlik işaretlerinin tesis edilmesi
- Serbest çalışanlar ile belirli süreli iş ilişkisi veya geçici iş ilişkisi ile çalışanların korunması
- Gemilerde gelişmiş tıbbi tedavi verilmesi ile balıkçı gemilerinde sağlık ve güvenlik gerekleri
- Sondaj yoluyla maden çıkaran endüstrilerde güvenlik
- Yer üstü ve yer altı madenciliğinde çalışanların korunması
- Kadın ve erkek arasında eşit muamele yani ücrette, işe girişte, işte, mesleki eğitimde, mesleki ve zorunlu sosyal güvenlikle, sosyal alanda eşitliğin sağlanması

- Ebeveynizni (babalarında ücretsizizin kullanabilmesi)
- Toplumsal hayatın her alanında (istihdam, eğitim, sosyal güvenlik, sağlık, mal ve hizmetlere erişim, barınma vb.) ırk ve etnik köken temelinde ayrımcılık yapılmaması
- İstihdamda din, inanç, engellilik, yaş ve cinsel yönelim temelinde ayrımcılık yapılmaması

Fasıl 20- İşletmeler ve Sanayi Politikası

İşletmeler ve Sanayi Politikası faslı rekabet edebilirliğin artırılabilmesi hedefine yönelik işletme politikası, sanayi politikası ve sektörlere ilişkin spesifik tedbir ve politikaların yer aldığı üç adet politika setinden oluşmaktadır. Tüm bu politika prensipleri, yapısal uyumun sağlanmasını, işletmelere yönelik en iyi iş ortamının yaratılmasını, iç ve dış yatırımların artırılmasını,

KOBİ'lerin geliştirilmesini, Ar-Ge, girişimcilik ve yenilikçilik faaliyetlerinin desteklenmesini amaçlamaktadır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Üye devletlerin "Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Programı" kapsamında desteklenmesi
- KOBİ'lere ilişkin destekler ve düzenlemeler
- Girişimciliğin teşvik edilmesi, okullar açılması ve eğitim programları düzenlenmesi

Fasıl 21- Trans-Avrupa Ağları

Trans-Avrupa Ağları (TEN) fasılı; Trans-Avrupa Ulaşım Ağları (TEN-T), Trans-Avrupa Enerji Ağları (TEN-E) ve Trans-Avrupa Telekomünikasyon Ağları olmak üzere üç sektörden oluşmaktadır.

TEN-Ulaştırma'nın amacı, Türkiye ve AB arasında kişilerin, malların ve hizmetlerin serbest dolaşımını kolaylaştırmak amacıyla iyi bir ulaşım altyapısı oluşturarak, bunun Trans Avrupa Ulaşım Ağlarına (TEN-T) eklenmesini sağlamaktır. Türkiye, hızlı ve güvenilir ulaşım altyapısının ve multi-modal ulaşım ağının oluşturulmasına ve Karadeniz, Asya, Orta Doğu ve Akdeniz bölgeleri ile gerekli ulaşım bağlantılarının sağlanmasına yüksek önem atfetmektedir.

TEN-Enerji Ağları'nın amacı, elektrik ve gaz alanında üye devletler ve aday ülkeler arasında gerekli bağlantıların oluşturularak ülkeleri ve piyasaları birbirine bağlamak, ağların birbirleriyle koordinasyon halinde çalışmasını sağlamak ve böylece arz güvenliği ve çeşitliliğine katkıda bulunmaktır.

TEN-Enerji'nin amacı Hazar, Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgelerinde yer alan enerji kaynaklarının AB pazarlarına ulaşması için gerekli petrol ve doğalgaz boru hatlarının inşa edilmesini ve elektrik alışverişinin kolaylaşması amacıyla elektrik iletim hatları bağlantılarının gerçekleştirilmesini sağlamaktır. Doğu kaynakları ile Batı pazarları arasında stratejik konuma sahip Türkiye, söz konusu altyapı projelerinin gerçekleştirilmesine büyük önem atfetmektedir.

TEN-Telekomünikasyon Ağları'nın amacı, bilgi toplumunun oluşturulmasına katkı sağlanması ve bu çerçevede Avrupa çapında bir ağ kurulmasıdır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Enerji ve ulaşım alanlarında öncelikli koridorların belirlenerek gerekli yatırımların gerçekleştirilmesinin desteklenmesi
- Doğal gaz ve elektrik ile ilgili sınır ötesi bağlantıların oluşturulması

- Avrupa ve komşuları arasında hızlı ve güvenilir ulaştırma altyapısının oluşturulması

Fasıl 22- Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu

Bölgesel Politika, temel olarak bölgeler arasındaki sosyo-ekonomik farklılıkların azaltılmasına yönelik çalışmaları kapsamaktadır.

Yapısal Araçların Koordinasyonu ise, AB'nin finansal aracı olan Yapısal Araçlara (Yapısal Fonlar ve Uyum Fonu) ilişkin genel hükümleri içeren Çerçeve Tüzük ve bu Çerçeve Tüzük'e bağlı olarak her bir yapısal fonu konu alan tüzüklerin uygulanması ve fonların kullanımına yönelik mekanizmanın oluşturulması çalışmalarını kapsamaktadır. Üyelikle birlikte kullanılması mümkün olacak bu fonların uygulanabilmesine yönelik; idari yapılanma, programlama, izleme ve değerlendirme, mali yönetim ve kontrol konularında düzenleyici tüzükler ile müktesebat tamamlanmaktadır. Bu alandaki yapısal araçlar aşağıda verilmektedir:

- Uyum Fonu
- Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu
- Avrupa Sosyal Fonu
- Uyum Fonu, Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu ve Avrupa Sosyal Fonuna ilişkin Genel Hükümler
- Avrupa Birliği Yerel İşbirliği Avrupa Gruplaşması
- Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA)
- Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü

Bu fasılda doğrudan mevzuatın uyumlaştırılması beklenmemektedir. Ancak söz konusu tüzüklerde yer verilen prensipler ve mekanizmalar doğrultusunda Yapısal Araçların etkin bir şekilde kullanılmasını temin edecek idari ve hukuki düzenlemelerin yapılması öngörülmektedir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Bölgelerarası farklılıkların ortadan kaldırılması
- Birlik içerisinde coğrafi ve mesleki hareketliliğin teşvik edilmesine yönelik düzenlemeler
- Mesleki eğitim ve meslek içi eğitim aracılığıyla çalışanların bölgesel adaptasyonunu kolaylaştırma

Fasıl 23- Yargı ve Temel Haklar

Yargı ve Temel Haklar faslında konular Kopenhag siyasi kriterleri ile yakından ilgilidir. Fasıl, yargının bağımsızlığının ve tarafsızlığının güçlendirilmesi, yargının etkinliğinin artırılması, yargıda mesleki yeterliliğin artırılması ve yargı reformu konularını içermektedir. Ayrıca yolsuzlukla mücadele, temel haklar ve AB vatandaşlarının hakları da fasıl kapsamındadır.

Bu fasıl, siyasi reform süreciyle doğrudan bağlantılı olmasından ötürü Türkiye için özellikle önem arz etmektedir. 2000 yılından itibaren hızlanan siyasi reformların asıl amacı, daha liberal bir demokrasiyi, etkili olarak işleyen bir yargı sistemini ve tüm bireylerin ayırım yapılmaksızın temel hak ve özgürlüklerden tam olarak yararlandırılması yoluyla evrensel standartlarda insan haklarını vatandaşlarımıza sağlamaktır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Adil yargılanma hakkı, yargıya erişim ve masumiyet karinesine ilişkin kurallar
- Toplumsal cinsiyet eşitliği
- Ayrımcılıkla mücadele
- Farklı dil ve lehçelerde yapılacak radyo ve televizyon yayınlarının düzenlenmesi
- AB vatandaşlarının oy kullanma, seçimlerde aday olma, diplomatik korunma gibi haklarına ilişkin

kurallar

- Yolsuzlukla mücadele kapsamında yapılan düzenlemeler
- Kişisel verilerin korunmasına ilişkin düzenlemeler
- Ticari sır, banka sırrı ve müşteri sırrının korunmasıyla ilgili kurallar

Fasıl 24- Adalet, Özgürlük ve Güvenlik

Bu fasıl altındaki AB politikalarının amacı, Birliği bir adalet, özgürlük ve güvenlik alanı olarak korumak ve daha da geliştirmektir.

Bu nedenle sınırların yönetimi, vize, göç, iltica, uyuşturucu madde kaçakçılığı ve kara paranın aklanmasıyla örgütlü suçlar, terörizm, sahtecilikle ve yolsuzlukla mücadele, polis ve adli işbirliği, gümrük işbirliği, kişisel verilerin korunması, ve mahkeme kararlarının karşılıklı tanınması gibi konular bu fasıl kapsamında yer almaktadır. Ayrıca Avro sahteciliği konusu 32-Mali Kontrol Faslı

ile birlikte bu fasıl kapsamında değerlendirilmektedir. Katılım öncesi dönemde sadece bu alanlardaki mevzuatın benimsenmesi değil gerekli idari kapasitenin oluşturulması da önemlidir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- AB'ye yasal veya yasadışı yollarla giren üçüncü ülke vatandaşlarına ilişkin düzenlemeler
- İltica hakkı isteyen kişiler konusunda üye devletlerin arasındaki sorumluluk paylaşımı
- Aile Hukuku ve bu kapsamda değerlendirilen boşanmalar, ebeveyn hakları vb.
- Tebligat hizmetlerinin sadece ülke içinde değil üye devletler arasında da işlerlik kazanması
- Siber suçlara ilişkin düzenlemeler
- Sahtecilik ve sahte Avro ile mücadeleyle ilgili kurallar
- Kişisel verilerin korunması
- Yolsuzlukla mücadele konusundaki düzenlemeler
- Uyuşturucu ve örgütlü suçlarla mücadele

Fasıl 25- Bilim ve Araştırma

Bilim ve Araştırma alanında somut bir müktesebat olmadığı için, ulusal mevzuata aktarılması gereken yasal düzenlemeler bulunmamaktadır. Bu alanda geçerli uygulama kapasitesi de, yasal hükümlerin uygulanması ve yürütülmesi ile ilgili olmayıp araştırma alanındaki AB Programlarına etkin katılım için gerekli koşulların mevcut olmasına yöneliktir. Avrupa Araştırma Alanıyla bütünleşme performansı da bu fasıl kapsamında değerlendirilmektedir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Araştırma ve Teknolojik Gelişme Alanında Yedinci Çerçeve Programı

Fasıl 26- Eğitim ve Kültür

AB’de “Eğitim ve Kültür” alanı temel olarak üye devletlerin sorumluluğundadır ve ortak Birlik mevzuatı son derece sınırlıdır. Bu alanda geçerli Birlik müktesebatı göçmen işçi çocuklarının eğitimi ve AB Programlarından oluşmaktadır. Uygulama kapasitesi de, yasal hükümlerin uygulanması ve yürütülmesi ile ilgili olmayıp eğitim ve kültür alanlarındaki AB Programlarına etkin katılım için gerekli koşulların mevcut olmasına yöneliktir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Öğrenci değişim programlarının teşvik edilmesi
- Genç nüfusu politik sürece dahil etmek için yeni politikaların geliştirilmesi
- Hayatboyu Öğrenme, Gençlik ve Kültür Programları
- Avrupa Kültür Başkentleri Eylemi

Fasıl 27- Çevre

AB’nin Çevre Politikası sürdürülebilir gelişmeyi desteklemekte ve bugünkü ve gelecekteki nesiller için çevrenin korunmasını amaçlamaktadır. Bu politika ayrıca, önleyici eylem, kirletenin ödemesi prensibine, çevresel zararlar kaynağında mücadele, sorumluluk paylaşımına ve çevre korumasının diğer AB politikalarına entegrasyonuna dayalıdır. Müktesebat; yatay mevzuatı, su ve hava kalitesini, atık yönetimini, doğanın korunmasını, endüstriyel kirlilik kontrolü ve risk yönetimini, kimyasalları ve genetik olarak değiştirilmiş organizmaların (GDO’lar) yanı sıra gürültü ve ormancılığı kapsayan 200’ü aşkın uzun yasal belgelerden oluşur. Ayrıca, birçok uluslararası sözleşmeyi de kapsar. Müktesebata uyum ciddi bir yatırım gerektirmektedir. Ulusal ve yerel düzeyde güçlü ve iyi donanımlı bir idare,

Çevre Fasılının Müzakerelere Açılışı, 21 Aralık 2009

çevre müktesebatının uygulanması ve yürütülmesi için zorunludur.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Toprakta oluşan nitrat kirliliğinden suyun korunması için önlemlerin alınması
- İçme suyunun mikro organizmalardan, parazitlerden ve insan sağlığını tehlikeye atan cisimlerden korunması
- Tehlikeli atıkların, katı atıkların ve tıbbi atıkların kontrolü
- “Kirleten öder” prensibi doğrultusunda atığa neden olan üreticinin atık imha tutarını ödemesi
- Üye devletlerin iklim değişikliği ile mücadele doğrultusunda emisyon miktarlarını azaltmak için planlar oluşturmaları
- Nesli tehlike altında olan yabancı hayvan ve bitki türlerinin uluslararası ticaretine yönelik düzenlemeler
- Sera gazlarının izlenmesi
- Yeraltı sularının kirlenmeye ve bozulmaya karşı korunması
- Tehlikeli maddelerin su ve çevresinde neden olduğu kirliliğin kontrolü
- Balık yaşamının desteklenmesi amacıyla koruma ve

iyileştirme gereksinimi bulunan tatlı suların kalitesinin korunması

- İçme suyu için kullanılacak yüzey suyu kalitesine ve yüzme suyu kalitesine ilişkin düzenlemeler
- Doğa ve biyolojik çeşitliliğin korunması
- Emisyon ticaretine yönelik düzenlemeler

Fasıl 28- Tüketicinin ve Sağlığın Korunması

Tüketicinin ve Sağlığın Korunması faslını, tüketicinin korunması ve halk sağlığı olmak üzere iki ana başlığa ayırmak mümkündür.

Tüketicinin korunmasına yönelik düzenlemeler, ayıplı ürünler, yanıltıcı reklamların engellenmesi, tüketici kredileri, kapıdan satışlar ve tüketicilerle karşı karşıya gelinmeksizin yapılan mesafeli satışlar gibi tüketiciyi doğrudan ilgilendiren pek çok konuyu düzenlemektedir. AB Tüketici Politikası, tüketicilerin ekonomik çıkarlarının korunmasının yanı sıra ürünlerin genel güvenliğini de kapsamaktadır. Genel ürün güvenliği ise piyasaya arz edilmiş ürünlerin ilgili oldukları teknik mevzuatta belirtilen güvenlik şartlarını taşımaları ve dolayısıyla ürünlerin tüketici sağlığını tehdit etmemesini amaçlamaktadır.

Halk sağlığı ise bulaşıcı hastalıklar, kan ve kan ürünleri, doku ve hücre nakli, tütün mamullerinin kullanımından doğan zararlar, elektromanyetik alanların insan sağlığına etkileri, kanser, beslenme, organ nakli, akıl sağlığı gibi alanları kapsamaktadır. Bu alt başlık tüketicinin korunmasından farklı olarak daha çok tavsiye kararları ile düzenlenmiştir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Tüketicinin piyasadaki sadece güvenilir ürün satın almasının sağlanması
- Güvenilir olmayan bir ürünle karşılaşıldığında, tüketicinin uyarılması, ürünün piyasadaki geri

çekilmesi ve tüketiciden ürünün geri istenmesi yöntemlerinden birinin benimsenmesi

- Kan ve kan ürünleri, doku, hücre gibi halk sağlığının birçok alanında ortak kuralların belirlenmesi

Fasıl 29- Gümrük Birliği

Gümrük Birliği faslı Avrupa Birliği gümrük alanının düzgün işleminin sağlanması ile mal giriş ve çıkışında Birliğin dış sınırlarının korunması ve kontrol edilmesine ilişkin düzenlemeleri içermektedir. Bu kapsamdaki başlıca düzenlemeler Avrupa Topluluğu Gümrük Kodu ve uygulama yönetmelikleri ile gümrük boyutu itibarıyla korsan ve taklit mallar, uyuşturucu yapımında kullanılan maddeler ve kültürel malların ihracatıdır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Üyelik ile ülkeler arasında gümrük sınırlarının tamamen kalkması ve üçüncü ülkelere uygulanacak tariflerin belirlenmesinde her ülkenin eşit söz hakkının olması
- Gümrük sınırları içinde dolaşan tüm ürünlerin Birliğin ürünü olarak kabul edilmesi
- Korsan ve taklit mallar, uyuşturucu yapımında kullanılan maddeler ve kültürel malların ihracatı

Fasıl 30- Dış İlişkiler

Dış İlişkiler Faslı, Birliğin üçüncü ülkeler ve uluslararası örgütlerle olan ekonomik ve ticari ilişkileri ile uluslararası işbirliği ve yardıma ilişkin düzenlemeleri kapsamaktadır.

Bu alandaki müktesebat esas itibarıyla üye devletleri doğrudan bağlayan ve dolayısıyla ulusal hukuka aktarılması gerekmeyen mevzuattan oluşmaktadır.

Söz konusu AB mevzuatı, Birliğin çok taraflı ve ikili ticaret yükümlülükleri ile bazı otonom tercihli ticaret düzenlemelerini kapsamaktadır. Bunlara ek olarak, Türkiye'nin, gümrük birliği kapsamındaki tüm ürünlerde Birliğin Ortak Dış Tarifesine tam olarak uyum sağlaması gerekmektedir. İnsani yardım ve kalkınma politikasına ilişkin olarak, üyelik başvurusu yapmış bir ülkenin, bu alandaki AB mevzuatı ve uluslararası taahhütlerine uyum sağlaması ve AB'nin kalkınma ve insani yardım politikalarına katılmak için gerekli kapasiteyi oluşturması gerekmektedir.

Birliğin aday ülkelerden beklentisi, üçüncü ülkelere yönelik politikaların ve uluslararası örgütlerdeki tutumların, Birliğin ve üye devletlerin politika ve tutumlarıyla aşamalı olarak bağdaştırılmasıdır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Üçüncü ülkelerle yürütülen ticari ve siyasi ilişkilere ilişkin düzenlemeler
- Yoksulluğun önlenmesi ve insani yardımlara ilişkin politikalar

Fasıl 31- Dış, Güvenlik ve Savunma Politikası

Bu fasılla ilgili müktesebat, AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası (ODGP) kapsamındaki hukuki tasarruflara ve dolaylı olarak, hukuken bağlayıcı uluslararası anlaşmalara dayanmaktadır. Bu müktesebat aynı zamanda, ODGP çerçevesindeki siyasi diyalogu sürdürmek, AB beyanları ile uyum içinde olmak ve gerektiğinde yaptırım ve kısıtlayıcı tedbirler uygulamak için yapılan siyasi bildirilere ve anlaşmalara dayanmaktadır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Üye devletlerin üçüncü ülkelere ve uluslararası örgütlere yönelik politikaları
- Komşuluk politikası
- Transatlantik ilişkiler

Fasıl 32- Mali Kontrol

Mali kontrol alanındaki müktesebat AB fonlarının harcanması dahil olmak üzere tüm kamu sektörünün iç kontrol sistemleri için geçerli olacak uluslararası düzeyde kabul edilmiş ve AB'ye uyumlu kamu iç mali kontrol prensiplerinin, standartlarının ve yöntemlerinin kabulü ile ilgilidir. Müktesebat etkin ve saydam mali yönetim ve kontrol sistemlerini gerektirir. İdari açıdan ise, bağımsız iç denetim sistemleriyle ilgili örgütsel yapılar ile yeni kurulan kamu iç mali kontrol sistemlerinin kalitesini değerlendirecek operasyonel ve finansal olarak bağımsız dış denetim örgütünün var olmasını gerektirir. Bu fasıl ayrıca, AB mali çıkarlarının korunması ve AB fonları ile ilgili dolandırıcılığa karşı mücadele konusundaki müktesebatı da içermektedir.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Avro'nun sahteciliğe karşı korunması için alınan önlemler
- Kamuda dış denetimin sağlanmasına ilişkin düzenlemeler
- Üye devletin AB'nin mali çıkarlarını koruması
- AB fonlarının harcanması dahil olmak üzere tüm kamu sektöründe AB'ye uyumlu kamu iç mali kontrol (PIFC) prensiplerinin uygulanması

Fasıl 33- Mali ve Bütçesel Hükümler

Bu fasıl, AB bütçesinin finansmanı için gerekli mali kaynaklarla (öz kaynaklar) ilgili kuralları kapsamaktadır. Bu kaynaklar esas olarak; gümrük vergileri, tarım vergileri ve şeker vergilerinden oluşmaktadır. Gümrük vergileri AB Gümrük Mevzuatı ve tarım vergileri de üçüncü ülkelerden tarım ürünleri ithalatına ilişkin Ortak Tarım Politikası kurallarının uygulanmasından elde edilir. Şeker vergileri ise şeker sektöründeki üreticilerden alınır ve o sektördeki Birlik harcamalarını finanse etmeyi amaçlar. Bu kaynakları üye devletler AB adına tahsil eder. Ek olarak, Katma Değer Vergisine ve gayrisafi milli gelir seviyesine bağlı olarak hesaplanan geleneksel öz

kaynaklara dayalı üye devlet katkıları da bu fasıl altında bulunmaktadır.

Üye devletlerin, öz kaynakların doğru hesaplanmasını, tahsil edilmesini, ödenmesini ve kontrol edilmesini yeterince koordine ve temin etmeye yönelik uygun bir idari yapıya sahip olmaları gerekmektedir.

Bu alandaki müteahhat ulusal hukuka aktarımına gerek olmaksızın doğrudan bağlayıcıdır.

Fasılın Düzenlediği Alanlara İlişkin Örnekler:

- Üye devletlerin AB bütçesine katkılarının hesaplanmasına ilişkin düzenlemeler

Fasıl 34- Kurumlar

Aday ülkenin, Komisyon, Konsey ya da Parlamento gibi AB kurumlarında temsil oranları kararlaştırılır. Müzakerelerin sonunda ele alınır. Mevzuat uyumu gerektirmediğinden tarama toplantısı yapılmayan bir fasıldır.

Fasıl 35- Diğer

Bu fasılda 33 fasıl kapsamında olmayan hususlar (örneğin, aday ülkenin Avrupa Kalkınma Fonlarından hangi protokol çerçevesinde yararlanacağı, Avrupa Merkez Bankası'na yapılacak ödemeler, kaç yıl boyunca aday ülkenin korunma önlemlerinden, katılım öncesi fonlardan ve yapısal fonlardan nasıl faydalanacağı, ya da tek taraflı deklarasyonlar) yer alabilir.

Örnek: Malta'nın AB'nin Ortak Dış Güvenlik ve Savunma Politikasına katılımının onun tarafsızlığına helal getirmeyeceği yönünde yaptığı deklarasyon.

Mevzuat uyumu gerektirmediğinden tarama toplantısı yapılmayan bir fasıldır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY FOR EU AFFAIRS

T.C.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

Adres: Mustafa Kemal Mah. 2082.Cad. No: 4
06800 Bilkent /ANKARA

Telefon: 0 (312) 218 13 00 • **Faks:** 0 (312) 218 14 64
www.ab.gov.tr